

FAQ – Co jsou civilní mise?

Co jsou civilní mise?

V obecné rovině lze poslání civilních misí spatřovat ve stabilizaci situace po ukončení konfliktu nebo asistenci při vytváření podmínek k nastolení stabilního politického a bezpečnostního prostředí. Civilní mise jsou důležité, protože umožňují poskytnout potřebnou podporu pro zavedení nebo obnovení klíčových státních institucí, jakými jsou policie, soudy nebo celní správa, ale také podpořit rozvoj školství, demokracie a lidských práv na centrální i lokální úrovni.

Kdo civilní mise zakládá a rozhoduje o jejich směřování?

Civilní mise zakládají mezinárodní organizace jako je Organizace spojených národů (OSN), Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) nebo Evropská unie (EU). O jejich zřízení a mandátu rozhodují členské státy těchto organizací na nejvyšší úrovni: v Radě bezpečnosti OSN, ve Stálé radě OBSE nebo v Radě EU. S jejich přítomností na svém území ovšem musí vždy souhlasit místní vláda.

Jaký je rozdíl mezi prací civilních expertů a vojáků v zahraničí?

Civilní mise nepoužívají pro dosažení svých cílů vojenských metod a prostředků. Často ale působí v regionech, kde bezpečnost není zcela zajištěna. Experti zde pracují buď přímo s vládou při rozvoji státních institucí, nebo naopak působí v terénu přímo mezi místním obyvatelstvem. V obou případech svoji práci zakládají na dialogu s místními partnery, a své aktivity přizpůsobují přímo jeho potřebám. Možná i proto bývají lépe přijímány místním obyvatelstvem.

Kde mise působí?

Civilní mise většinou působí v krizových nebo v post konfliktních oblastech, kde je pomoci se stabilizací a rozvojem vládních institucí nejvíce zapotřebí. V devadesátých letech tomu tak nejčastěji bylo v oblasti Balkánu a na Kavkazu, po roce 2001 přibýly důležité mise na Blízkém východě, zejména v Afghánistánu a Palestině. Evropská unie a Organizace pro bezpečnost pro spolupráci v Evropě patří mezi nejméně aktivní v oblasti civilních misí. Ty největší jsou v současné době ve východní Evropě, konkrétně na Ukrajině, a v oblasti Sahelu v Africe.

Kolik lidí v nich působí?

V roce 2016 působilo v misích EU celkem 2 600 civilních expertů a v polních misích OBSE jich bylo téměř 3 000.

Jak vypadá typický civilní expert?

Civilní mise, tak jako jakékoliv jiné instituce nebo podniky, potřebují lidi z celé řady oborů. Na zajištění svého provozu hledají manažery, účetní, IT pracovníky a další administrativní povolání. Na vykonávání svého poslání dále potřebují odborníky z celé řady odvětví: experty na státní správu, lidská práva a demokracii, současné i bývalé policisty a celníky, stejně tak jako všechna právníká povolání, od právníků, až po soudce. Na terénní pozorovatele dohlížející na dodržování ustanovených hranic nebo mírových dohod pak postačí kdokoli s patřičnou jazykovou vybaveností.

Podílí se Česká republika na práci civilních misí?

Ano, tyto mise totiž představují velmi efektivní nástroj zahraniční politiky: umožňují s relativně nízkými náklady zlepšovat životní podmínky v oblastech zasažených krizemi a tyto konflikty stabilizovat či omezovat. Česká republika tím pomáhá v nestabilních regionech a plní tak svou roli vyspělého západního státu a zároveň posiluje svoji vlastní bezpečnost. Na chodu misí se Česká republika podílí skrze své příspěvky do mezinárodních organizací a vysíláním českých expertů, kteří po návratu přinášejí cenné zkušenosti získané v mezinárodním prostředí. Česká republika tak v průběhu uplynulých patnácti let vyslala do evropských misí 56 civilních expertů, 132 policistů a 4 zástupce celní správy. V misích OBSE se pak vystřídal celkem 75 expertů, a dalších 20 jich bylo vysláno do sekretariátů ve Vídni, Haagu, Varšavě a v Praze. V současné době v civilních misích působí 47 Čechů.

Mohu se i já přihlásit do civilní mise?

Ano, každý rok se do civilních misí zapojují desítky českých expertů. Veškeré informace o tom, jak se do misí zapojit najdete na stránkách Národního kontaktního místa Ministerstva zahraničních věcí: www.mzv.cz/nkm